

il-
ns
er
et
en
en
pr-
en
De
er
m-

ng
as
s.
le
nij
ko
an
an
ct
e-
le-
e-
en
en
e-

ek
ie
n-
an
n-
ig
at

en
er
d-

April 1971
18e Jaargang - afl. nr. 1

„De Schaapsboer” van Westelbeers, Janus Pasmans, 31 jaar cornet bij St. Sebastiaan en thans 21 jaar Ouderling, vierde in 1969 zijn gouden jubileum als waarlijk dienstbaar Gildebrouder.

Van de redactie

Inhoud 17e jaargang: wordt hierbij ingesloten. Deze overzichtelijke wegwijzer werd wederom samengesteld door onze vaste medewerker J. A. J. Becx.

Bijdragen voor het zomernummer, ook van onze correspondenten, worden gaarne, maar wel uiterlijk kingewacht zaterdag, 1 mei.

Versterking Redactie: deze prijst zich gelukkig als medewerker te kunnen aantrekken de Heer W. C. M. Brands, Oudraad-Schrijver van het Koninklijk Handboogschuttersgilde St. Sebastiaan te Tilburg; onnodig te zeggen dat wij met het toetreden van deze ambitieuze en toegewijde Gildebroeder, die bovendien over grote organisatorische kwaliteiten beschikt, uitermate verheugd zijn: ons Periodiek kan daar ongetwijfeld bijzonder mee gediend zijn, en wij heten de Heer Brands van harte welkom in ons kleine, doch toegewijde gezelschap.

Strengere contrôle op schietwapens:

Om onaangenaamheden tijdens wedstrijden, oefeningen en feesten te voorkomen, dient elke Gilde zorg te dragen, dat er bij de geweren geldige legimitatiebewijzen zijn, zowel tijdens het vervoer, het gebruik, of het opbergen daarvan. Op vele plaatsen blijkt men streng te contrôleren, zodat het raadzaam is, wanneer zich problemen op dit gebied zouden voordoen, direct contact op te nemen met de Kring-schietcommissie.

Particuliere abonnementen: aanwerving gaat traag: wij herhalen: kunnen 1200 Gildemannen ons blad geen por geven? Nogmaals: AAN DE SLAG!

De advertenties moeten de kurk vormen, waarop ons periodiek, tezamen met de particuliere abonnementen, kan blijven drijven: De zorgen van het Kringbestuur op dit punt zijn niet gering en wij moeten hen daaraf helpen, door „De Gildetrom” een zekere financiële zelfstandigheid te geven, welke slechts mogelijks is, wanneer ruim aan bovenstaande voorwaarden zal worden voldaan: daarom zoeken wij een **actieve Gildebroeder**,

LANDJUWEEL TE TILBURG OP ZONDAG 20 JUNI

Tilburg, dat in de wervelende vaart van onze tijd bezig is zich te ontwikkelen tot een moderne, grote stad, gaat zich in 1971 in een wijde kring presenteren.

In 't kader van deze presentatie wordt door de drie Tilburgse gilden St. Joris, St. Sebastiaan en St. Dionysius - met toestemming van de Federatie - een Landjuweel van de Brabantse schuttersgilden georganiseerd, in het besef dat juist in een zich vernieuwende grote stad een luisterrijk Landjuweel de belangstelling van velen zal kunnen wekken. Het Landjuweel 1971 kan daar het bewijs leveren dat het voortbestaan van de gilden, steunend op trouw en beproefde tradities, nog steeds een voorname plaats inneemt, óók in het leefpatroon van de moderne mens.

Intussen zijn diverse commissies onder leiding van de organisatiecommissie druk aan het werk om deze grootse ontmoeting der Brabantse schuttersgilden voor te bereiden.

En op zondag 20 juni a.s. zullen ze optrekken naar het Tilburgse Leijpark, de gildebreders van Brabant. Ze willen elkaar in broederschap ontmoeten in het hart van „Brabantia Nobilis”, het Edele Brabant, om met alle passende luister getuigenis af te leggen van hun onvergankelijke verbondenheid met de rijke en voorname gildetradities.

Er zal onder meer een FOTOWEDSTRIJD worden gehouden over alles wat er op die dag aan kleur, stijl en charme te zien zal zijn en dat zal waarlijk niet gering zijn als de gildebreders van Brabant optrekken naar hun Hoogfeest!

die belangeloos, als het niet anders kan, tegen onkostenvergoeding, als acquisiteur op zal willen treden, hetgeen slechts een éénmalige jaarlijkse actie inhoudt, daar de advertenties voor alle vier afleveringen tegelijk,

„De Gildetrom”, driemaandelijks tijdschrift van de Kring „Het Kwartier van Oirschot”, aangesloten bij de Federatie van Noord-Brabantse Schuttersgilden.

Redactie: C. A. B. A. M. Schade, De Hooge Braaken, Moergestel, telefoon 04243-370.

Redactieraad: Het Kringbestuur van „Het Kwartier van Oirschot”.

Correspondenten:

voor de Federatie: Math. E. M. van der Voort, Valklaan 6, Eindhoven, tel. 040-438521.

voor Oirschot: Th. A. van de Loo, Jan van Galenstraat 2, Oirschot, tel. 04997-2002 en 1627.

voor Peelland: Alph. G. M. Niessen, Veestraat 43, Helmond, tel. 04920-24863.

voor Maasland: Jan Th. M. Toorians, Willibrordusstraat 4, Loon op Zand, tel. 04166-516.

voor Het Land van Cuyk: D. L. van Elk, Heidestraat 7, Gassel (Post Grave), tel. 08860-3309.

voor Kempenland: Math. E. M. van der Voort, Valklaan 6, Eindhoven, tel. 040-438521.

Administratie: H. A. J. van Erve, Rootven 60, Moergestel, telefoon 04243-306.

Betalingen: Boerenleenbank te Hilvarenbeek; postrekening van de bank: 1079104.

Typografische verzorging: Drukkerij Harry Bek en Zn., Hoogstraat 5-7, Veghel, telefoon 04130-3411.

Particuliere abonnementen: f 4,— per jaar, franco thuis.

Tarief advertenties voor vier nummers: 1/8 pag. f 25,—; 1/4 pag. f 50,—; 1/2 pag. f 100,—; 1/1 pag.

f 200,—; bijzondere afmetingen en speciale arrangementen op aanvraag.

Bronvermelding: artikelen en berichten uit dit periodiek mogen worden overgenomen, mits „De Gildetrom” wordt vermeld, tenzij anders bepaald.

als inlegvel, worden gedrukt (Februari); wij zoeken een enthousiast fel ventje!

De losse nummers: altijd nog een probleem! Verschillende gilden hebben op ons verzoek een mannetje aangewezen, om gelezen en niet bewaarde afleveringen te verzamelen, doch wij kunnen aan de vraag van nieuwe, en vaak zeer belangstellende abonnees niet voldoen: nog onlangs bood een Belgisch Gilde f 100,— voor de **complete** uitgave, te weten 17 jaargangen!

Rooster Gildefeesten, inzoverre thans bekend

16 mei: Kringdag „Het Kwartier van Oirschot”, bij St. Sebastiaan en Barbara te Moergestel;

23 mei: Kringdag „Het Land van Cuyk”, bij Salvator Mundi te Oeffelt;

6 juni: Kringdag „Kempeland” bij St. Catharina, Nuenen;

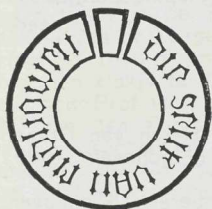
20 juni: Landjuweel te Tilburg;

15 aug.: Liefdadigheidfestijn van de Gilden uit „Het Kwartier van Oirschot”, bij St. Joris, Middelbeers, St. Sebastiaan, Westelbeers, en St. Joris Oostelbeers;

15 aug.: Internationaal Schuttersfeest Kring Peelland te Deurne;

5 sept.: Kringdag „Maasland” bij St. Barbara en St. Sebastiaan te Vught;

5 sept.: Kringdag „Peelland” bij St. Margaretha te Aarle-Rixtel.

Een Gildefeest in Eindhoven anno 1437?

Momenteel is er weinig bekend over middeleeuwse gildefeesten in Noord-Brabant. Daarom is het gewenst, dat vondsten die hierop betrekking hebben worden gepubliceerd; ze kunnen dan tevens vroeg of laat als uitgangspunt of aanknopingspunt dienen bij verdere onderzoekingen.

In een stadsrekening van Eindhoven over het jaar 1437 lezen we: „Item **gegeven den gesellen van Sunte Catelinen caperen tot voelbeyart te draghen by rade van scepenen X schilden.**”

Het betreft hier het huidige St. Catharinagilde Eindhoven-Stad, oudtijds ook genoemd „DIE SCUT VAN EINDHOWEN”, dat daardoor een van die weinige nog bestaande stedelijke schutsgilden in Noord-Brabant is, dat werkelijk zo'n hoge ouderdom kan aanwijzen.

Wat was er aan de hand, dat door de schepenen **tien schilden** (= munteenheden) werden gegeven? Het bedrag was bestemd voor **caperen**, d.w.z. kappen, mutsen, kovels of kaproenen.

Deze waren nodig bij het dragen van het **voelbeyart**, een voorstelling van het grauwwitte paard waar de vier Heemskinderen op waren gezeten, een veelvuldig voorkomende stoetversiering in de middeleeuwen en zoals deze ook voorkwam in de Brusselse **Omme-gang**, waarvan het stellige zelfs door een twintigtal personen moest worden getorst. (zie afb. in: Vlaanderen door de Eeuwen heen I, pag. 393). Trouwens het meedragen van reuzegestalten in optochten gebeurt zelfs heden ten dage nog, m.n. Valuas en zijn vrouw door het Akkermansgilde te Venlo.

Dit alles wijst er nog niet op, dat er te Eindhoven een Gildefeest werd gehouden. Dit wordt echter aannemelijker door een vermelding in een Oisterwijks schepenprotocol uit

1438 (R. 131 fol. 3v). In dit stuk verklaren n.l. enkele personen, dat schutters uit Haren het jaar tevoren naar Eindhoven zijn geweest, maar om welke reden is niet gelyk teerd. In totaal worden daarin vijf verklaringen vermeld, waarvan er enkele luiden:

„Engbrecht van den Heesacker heeft getuicht voir scepenen, die die ghebuer van Haren uut voeren opti reijse tot Eijndhoven met 6 scutten ende met enen wagen. Item Jan Hollen ende Aertken van der Hoeven, dat te Haren 8 scut genomen waren tot Eijndhoven te trecken ende dat tot Haren 29 scut sijn behalven den paep.” Uit de laatste verklaring kan worden opgemaakt, dat niet iedereen beschouwd werd als „scut” dat het aantal personen dat hiertoe gerekend werd bekend was en bovendien dat de „paep” een aparte plaats innam. Het was dus in ieder geval een vaststaande groepering. Probleem blijft: Wat ging men in Eindhoven doen?

Het stond niet in verband met het leveren van manschappen voor militaire doeleinden (z.g. heirvaart), want die tijd stond volgens informatie op het gemeente-archief van Eindhoven als een zeer rustige geboekstaafd. Ook het naar die plaats begeleiden van een belangrijk persoon moet als uitgesloten worden beschouwd, daar dit dan wel op de een of andere manier vermeld zou zijn geworden.

Daarom mag en kan voorlopig aangenomen worden, dat zowel genoemde rekening als genoemd protocol op een en dezelfde zaak betrekking hebben en dat het een ontmoeting van „scutten” betreft. De wagen die erbij werd genoemd, zal wel nodig zijn geweest voor het transport van personen en materialen, doch kan dan nog bovendien (opge-tuigd) mee hebben kunnen doen in een optocht, zoals dat vroeger wel meer gebeurde.

Veel wijst dus in de richting van een Gildefeest en zo mede op een van de oudste op het huidige Noord-Brabantse grondgebied. Eindhoven J. M. Oomen

LITERATUUR:

Archief St. Catharinagilde Eindhoven, deel I 1437 - 1750.

Jolles J. A.; Schuttersgilden... Noord-Brabant; 's-Hertogenbosch 1933; deel I, p. 8 (kovel), 17 (omweggang), 108 - 111 (St. Catharinagilde Eindhoven en patroonsteken „die scut van endhoven”).

Becx J. A. J.: Historische achtergrond van de Beekse Schuttersgilden; overdruk uit Brabants Heem 1970; „die scut van hilweren-beec” (schutten = beschermen); schuttersgilden kwamen reeds in de veertiende eeuw voor in de steden, maar in de dorpen zijn zij meestal na 1500 ontstaan.

Een Ros Beyaard te Eindhoven I, II, III, IV; in: Brabants Heem jrg. 19; 1967 blz. 18 en 39.

Heupers E.; De Gilden van Soest; Soest 1960.

Smulders F.; De Haarensche schutters; in: De Kleine Meijerij; jrg. 2; sept. 1949; p. 2. Vanhoutryve A.; De Brugse Kruisbooggilde van Sint Joris; Handzame 1968.

Jolles J. A.; Schuttersgilden... Limburg; Maastricht 1936; dl. II blz. 82.

Molen S. J. van der; Levend Volksleven; Assen 1961; blz. 152.

Dr. M. Lamberty en Dr. R. Lissens; Vlaanderen door de Eeuwen heen; deel I, p. 390. Uitgave Elsevier Amsterdam 1951.

NASCHRIFT

In 1437 werd de toenmalige Heer van Eindhoven o.m. slotvoogd van het Land van Arkel en kreeg in Eindhoven alles een goede beurt. Verwachtte men hoog bezoek? We weten, dat de vrouw van de Eindhovense Heer in datzelfde jaar „tot Hollantwaert toech” om zich daar „metterwonere” te vestigen. Heeft er bij die gelegenheid iets bijzonders plaats gehad? Het kunnen aanknopingspuntjes zijn. Eindhoven K. Vermeeren

Literatuur:

Drs. T. Klaversma „De Heren van Cranendonk en Eindhoven” (Eindhoven 1969), p. 61.

A. Tops en J. Verschuieren „Eindhoven” (Eindhoven 1965). p. 69 e.v.

Brabants Gildezilver XII

DRS. W. H. TH. KNIPPENBERG

Tilburg, 4. Sint-Sebastiaansgilde (slot)

1843. „H. J. Dijkmans Mr. Wagemaker”; 45 gr.; afb. oude lindeboom (op Den Heuvel?). Op het schild is een koningskroon gemonteerd.

Merken: leeuwtje + 2, Minervakop en F K 28 (F. Knechtel, Tilburg).

1846. „J. B. Hamers”; 35 gr.

1849. „P. H. van Dun 27 Augs.”; 42 gr.; koningsschild in de vorm van een gekroond vijfarmig erekruis.

Merk: Zwaardje (driemaal).

1852. „Koninglijk Handboogschutters Gilde St. Sebastiaan van Willem III te Tilburg, Koning M. C. N. Bressers, Fabrikant in Handbogen en Pijlen Honing Was en Kaarsen. Bekroond voor de best vervaardigde Handbogen en Pijlen met vier Medailles in der op last van Zijne Majesteit den Koning Gehoude Nederlandsche Wetstrijden in 1851 1852 en 1853; 55 gr.; afb. kandelaar met 9 brandende waskaarsen, gekroonde handboog met twee pijlen, en 2 bijenkorven naast twee tonnen met anker en zeil.

Merken: leeuwtje + 2, jrl U(1854) en IGP (J. G. Panhuyzen, Tilburg).

1861. „M. C. N. Bressers Den Tweede Maal Koning.....”; 48 gr.; afb. St. Sebastiaan. Merken: leeuwtje + 2, jrl. e (1864 en IGP 37 (cf. 1852).

1864. „August Janssen Handel in Coloniaale Ware”; 40 gr.

Merken: zwaardje en E P 2(Erven Panhuyzen, Tilburg).

1868. „Henri Latour”; 45 gr.; afb. smid met hamer, aambeeld, blaasbalg en smidse.

Merk: V B 3(L. J. C. van Baer, Tilburg).

1874. „B. van den Meijdenberg”; 45 gr.; afb. palet, papierrol, bloemen.

Merken: leeuwtje + 2, Minervakop + K, jrl. o(1837) en AR 5(A. de Rooy, 's-Hertogenbosch).

1875. „Stokkermans”; 45 gr.; afb. twee bogen, twee pijlen en lauwerkrans.

Merken: leeuwtje + 2, Minervakop + K, jrl. S(1877) en JH 124(J. Hooykaas, Schoonhoven).

1878. „L. Franken Koning der Koninklijke Gilde St. Sebastiaan Willem III Tilburg 1878”; 38 gr.; afb. dezelfde als 1875.

Merken: zwaardje en H R 7(H. F. Royackers, Helmond).

De band met het koningshuis blijkt uit een verguld zilveren sikkeltje (95 gr.) met het hoofd van koning Willem III; hij werd in 1859 door de gildeleden geschonken aan de Oudraad C. A. Hutten voor zijn 50-jarig lidmaatschap. Op een concours van de handboogschutterij Eendracht te 's-Gravenhage op 27-7-1847 won het gilde twee medailles, een met email. Van de Opper-Beschermheer van Nederlandse Boogschutters, Willem III, ontving St. Sebastiaan een zilveren gekroond medaillon uit 1852 en van Hare Majesteit de Koningin een zilveren boog met pijlen, vergulde kroon en draagrings. Tot het erezilver behoort een zilveren medaille, door P.

H. van Dun gewonnen bij de herdenking van de kaart uit 1617 op 23 sept. 1867. De twee schilden van Burgemeester Becht en Pastoor Tilman uit 1967 zijn in de inleiding genoemd. Het is een geluk, dat al dit uitstekend geschakeld gildezilver, met zovele grote en

moote schilden en in een aaneengesloten reeks bewaard, nu weer binnen een levend gilde zijn oude functie gaat herkrijgen. In 1970 werd reeds voor de tweede keer sinds de herleving bij het Tilburgse Sint-Sebastiaangilde koning geschoten.

Een gildebroeder als (Sint) Jan de Doper!

Omstreeks oudejaar stond Jan Bexx boven op een paar tafels in de Tiendschuur van de Tongerlose Hoef te Tilburg om met bier een klokje te dopen, dat door Prof. Dr. H. F. J. M. van den Eerenbeemt was geschonken als nieuwe aanwinst voor deze tot herberg ingerichte Kempische korenschuur. Naar men weet hebben aan de luisterrijke opening op 25 sept. 1969 van dit fraai gerestaureerde gebouwencomplex ook de drie Tilburgse gilden daadwerkelijk bijgedragen (Zie Kerstnummer van De Gildetrom 1969, p. 57). De uiteindelijke restauratie was te danken aan het werk van genoemde hoogleraar en de Tilburgse studenten van St. Olof, maar eerder had archivaris Jan Bexx met een werkgroepje jarenlang de vlam brandend weten te houden.

Vandaar deze doopplechtigheid in aanwezigheid van enkele „oud-strijders” en het opschrift van het klokje: „Ik heet Johan Bexx, die de restauratie van de Tongerlose Hoef inluidde”. Zo fungeerde deze gildebroeder van het St. Jorisingilde te Hilvarenbeek, tevens Kringbestuurslid, als (Sint) Jan de Doper en hij

deed het naar Brabantse trant met een flesje bier! De Tongerlose Hoef te Tilburg is een levend monument gebleven en verdient vanwege de bijzondere sfeer ook aanbeveling als trefpunt voor gildebroeders!

Red.

„ONZE MEESTER” UIT ESCH

Een paar kilometer van Vught direct achter het landgoed „De Beukenhorst” ligt Esch, een plaatsje waar echte humor en gemoedelijkheid hoogtij vieren.

We rijden langs besneeuwde velden, aan de kanten van de weg staan hoge eikenbomen. We zijn op weg naar huize „St. Jozefzorg” waar we een ontmoeting hebben met de heer C. F. Jansen, hier beter bekend als meester Jansen; bij het Gilde spreken ze van „onze meester”.

De heer Jansen is geboren in Putten (n.br.) 9-7-1890. Binnenkort hoopt hij dus de leeftijd van de zeer sterken te bereiken.

Op negenjarige leeftijd verhuisde het gezin Jansen naar Hilvarenbeek waar hij het grootste gedeelte van zijn jeugd doorbracht. Van hieruit ging hij dagelijks te voet naar Tilburg om zijn studie als onderwijzer te volgen.

Hilvarenbeek met zijn echt Brabants dorpsleven; Het Vrijthof en in de onmiddellijke

omgeving van het landgoed „De Utrecht”, leven nog steeds in zijn herinnering.

In 1911 behaalde de heer Jansen zijn akte van bekwaamheid en werd in hetzelfde jaar benoemd tot onderwijzer in Zevenbergse-Hoek. In 1922 werd hij benoemd in Geertruidenberg en drie jaar later 20 april 1925 werd hij benoemd als hoofd der school te Esch, welke functie hij 33 jaar heeft vervuld. Naast bevoegdheid tot het geven van lager onderwijs, bezit de heer Jansen bekwaamheid als landbouw- pluimveeteelt en bijen- onderwijzer als zodanig heeft hij in de loop der jaren een groot aantal cursussen gegeven in Esch en omliggende plaatsen.

Vele van zijn leerlingen hebben zijn adviezen als hoofd der school opgevolgd en hebben daardoor mooie positie's in de maatschappij opgebouwd.

Al direkt na de komst van „meester Jansen” in Esch trok het Gildewezen zijn belangstelling en hij zette er zich geheel voor in. Gedurende 40 jaren heeft de heer Jansen als sekretaris, samen met Hannes en Naris Konings, het Essche Willebrordus -gilde bestuurd.

Het grootste gilde succes onder zijn leiding was wel de Gilde-dag 1950, zulks ter herdenking van het 350 jarig bestaan van het St. Willebrordus-gilde.

Op de vraag wat de slechtste tijd voor het Gilde was, antwoordt hij ; „moeilijk waren de crisisjaren en de daarop volgende oorlogsjaren 1940 - 1945 toen we in geldzorgen kwamen en door de bezetters op non-aktief werden gezet. Gelukkig hadden we onze Gilde attributen en het gildezilver goed verborgen, zodat we na de oorlogsjaren weer de draad konden opnemen om ons Gilde verder uit te bouwen”.

Vanzelf komt de vraag, hoe de heer Jansen denkt over de toekomst van het St. Willebrordusgilde.

„Het doet mij goed dat het Gilde zo in de belangstelling staat bij de jongeren, echter moet ik de jeugd waarschuwen dat het Gilde niet alleen bestaat uit schutters: ook de kulturele zijde mag men niet verwaarlozen”. En dan de bijen, de heer Jansen heeft niet alleen alle kennis van dat bijenvolkje, maar hij is nog altijd een verwoed imker in de praktijk.

In voorjaar en zomer gaat hij nog graag op zijn „brommertje” zelf zijn bijenvolken op het fruit of op de hei inspecteren.

De heer Jansen is ook als imker voor velen nog een raadsman en stelt zijn kennis graag beschikbaar aan studerenden die over het bijenleven geïnformeerd willen worden.

In de loop der jaren heeft de heer Jansen in diverse commite's zitting gehad vooral in de jaren 1935 - 1940 als lid van het toendertijd bestaande crisis-comité heeft hij vele dorpsgenoten kunnen helpen.

De heer Jansen werd voor zijn vele verdienstelijk werk in 1964 onderscheiden met de Ere-medaille in goud van Oranje Nassau.

Nog altijd is de heer Jansen onze grote toeverlaat en adviseur bij moeilijke bestuurskwesties. Moge hem gegeven zijn nog lang in ons midden te zijn.

Haaren

F. C. Paymans

BOEKBESPREKING

Historische achtergrond van de Beekse Schuttersgilden.

Voor de in dit tijdschrift reeds aangekondigde en in het begin van dit jaar verschenen uitgave die bovenstaande titel draagt, welk boekje werd samengesteld door de archivaris J. A. J. Becx, schijnt nu reeds veel belangstelling te bestaan.

Dit moet ons verheugen. Publicaties in boek- of brochurevorm leveren naast het actuele van het nieuw verschijnen steeds zaaigoed op, dat vroeg of laat en wie weet waar tot bloei kan komen omdat het gediend heeft als informatiebron of uitgangspunt voor een verdere ontwikkeling. Voor de zaak van onze gilden is het van belang, dat wat gepubliceerd wordt terdege is voorbereid en in een verantwoorde vorm wordt gedrukt, zeker nu links en rechts de belangstelling voor het verleden van onze schuttersgilden steeds meer groeiende is. De tijd van „het zat guldje” is voorbij!

Bovengenoemd boekje is een voorbeeld van een serieuze aanpak en moet bij het doorlezen op vele andere gilden stimulerend werken om zo ook eens in eigen verleden te duiken. De vele bronvermeldingen in de voetnoten maken het voor andere gilden gemakkelijker om een opzet te maken. De inhoud betreft n.l. niet alleen de gilden uit Hilvarenbeek, maar geeft bovendien gegevens over het ontstaan van de schuttersgilden in Noordbrabant. Het heeft weinig zin veel op de inhoud van het boekje in te gaan. Goede wijn behoeft geen krans!

Moge het boekje, dat voor de luttele prijs van f 2,— (excl. porto) te bestellen is bij de schrijver, Herlaerstraat 41, Hilvarenbeek, een gunstig onthaal vinden, niet alleen tot voldoening van de vakbekwame schrijver, maar eveneens tot voldoening van iedereen die het lezen zal en die er ongetwijfeld door geïnspireerd zal worden te blijven geloven en te werken in de heerlijke zaak van ons Brabants gildewezen!

Eindhoven

Karel Vermeeren

OPMERKING

Naar aanleiding van het hierboven besproken boekje van de heer J. Becx het volgende:

In de platte rand rond het medaillon boven de koningsvogel van het St. Jorisgilde van Hilvarenbeek staat in gothische letters: „die scut van hilwerenbeec”.

Op een soortgelijke rand rond het medaillon van het St. Catharinagilde Eindhoven-Stad staat:

„die scut van endhowen”.

Opmerkelijk zijn de volgende overeenkomsten:

- a. hetzelfde lettertype is gebruikt;
 - b. de opvallende krullen zijn hetzelfde;
 - c. in beide teksten worden geen hoofdletters gebruikt, ook niet bij de plaatsnamen;
 - d. in de beide plaatsnamen staat een w genoteerd, waar later een v werd gebruikt.
- Het zou de moeite waard zijn te achterhalen

of beide zaken uit het zelfde atelier afkomstig zijn, wie de maker was, waar deze woonde en op welke wijze de gilden in het bezit kwamen van dit kleinood. De uitkomst zou mede richt-

lijnen kunnen geven voor de ouderdom van de gilden, daar het Eindhovense medaillon zeker van **vóór 1475** moet dateren.

K.V.

Groot verlies voor de Limburgse Bond van Schuttersgilden door het overlijden van Mr. Frans Haffmans, notaris te Helden

Grote verslagenheid heerste bij allen, die Mr. Haffmans hebben gekend, toen het bericht van zijn plotseling overlijden bekend werd. Aller gedachten gaan direct uit naar de zwaar getroffen familie; Mevr. Haffmans staat nu plots alleen voor de zware taak haar groot huisgezin te leiden; op zulk een jeudige leeftijd zonder haar man zal zij de zorgen moeten dragen, al zullen de oudste kinderen moeder met raad en daad ter zijde staan. Zij verliest haar steun in de jaren dat men elkaar zo moeilijk missen kan. Zijn drukke werkzaamheden in Notariaat en Advocatuur zal worden voortgezet door zijn opvolgers, maar in het Gildewezen laat Mr. Haffmans een plaats achter die moeilijk, zij het niet onmogelijk voortgezet kan worden. Als voorzitter van het St. Lambertusgilde was hij de promotor van elke activiteit; men was bezig met een eigen Gildehuis, maar vooral kennen wij Mr. Haffmans als Voorzitter van de Beide Limburgse Bonden, die zijn ontplooiing jaarlijks toont met zijn O.L.S., het Oud Limburgs Schuttersfeest.

Een afspiegeling van al zijn activiteiten en de waardering voor zijn vele werk, was de belangstelling en medeleven bij zijn gang naar de laatste rustplaats. Onder de honderden gildenbroeders en vrienden zagen wij de Gouverneur des Konings uit België L. Roppe, De Commissaris der Koningin in Limburg Mr. Dr. C. van Rooy, de notabelen uit de omgeving, het Federatie-Bestuur van de Limburgse Bond, van de Noord-Brabantse Federatie, Jhr. Smits van Oyen, Baron Weichs de Wenne, Secretaris M. v. d. Voort en Vice-Voorzitter A. Niessen.

De kerk werd tot aan de laatste plaats bezet, toen pastoor - deken C. Marcus een inleiding hield; in een korte predicatie merkte hij op „Frans Haffmans heeft niet voor zich zelf geleefd en is ook niet voor zich zelf gestorven”. Onder de H. Mis waarin het koor de Introitus

en Kyrie zong uit de Paasmis, en de Fanfare St. Cecilia enkele werken ten gehore bracht, hield de oud-kapelaan uit Helden, Pastoor In den Kleef van Roermond, een In Memoriam, waarin hij het werk en leven van de overledene schetste. „Waar Frans Haffmans kwam daar was leven, iemand die leefde met veel gevoel voor spel, muziek en fantasie, iemand die het leven zag zoals het was”. Onder druilerige regen werd de Gildebroeder ten grave gedragen door zijn eigen mannen. Aan het graf werd de Absoute verricht waarna allen naar de Gildekamer gingen.

Hier werd het woord gevoerd door de Vice Voorzitter der Limburgse Bonden de heer P. Creemers uit Molenbeersel, door de Hoofdman van het St. Lambertusgilde, door de Oud-Secretaris van het O.L.S. de Heer Hendriks uit Roermond, en door de Vice-Voorzitter van de Brabantse Federatie Alphons Niessen. Zij allen betuigden hun leedwezen aan Mevr. Haffmans en familie en schetsten de onvermoeide arbeid van Frans Haffmans; een werk dat hij in volle fleur van zijn leven in de steek moest laten, omdat de Schepper en Heer van Alle Goed hem uit ons midden had weggeroepen.

Hij ruste in vrede.

A. G. M. N.

Mevrouw Haffmans-Gielen heeft in een persoonlijk schrijven aan de redactie van de Gildetrom gevraagd haar dank over te brengen aan allen, die hun belangstelling en deelneming hebben getoond bij het overlijden van haar man, maar vooral ook voor de hartelijke vriendschap en samenwerking welke allen hebben gegeven aan hem.

Het is haar niet mogelijk wegens de overstelpende belangstelling dit in een persoonlijk schrijven aan ieder te doen.

Red.

Federatie=Nieuws

VOORBEREIDING LANDJUWEEL TILBURG 1971

- * Op zaterdag 17 april wordt de gehele dag vergaderd in de TIENDSCHUUR van de TONGERLOSE HOEF aan de Reitsehoevenstraat 129 te TILBURG ter bespreking van de vergevorderde voorbereidingen voor het Landjuweel, dat in het kader van „Tilburg Totaal” door de drie Tilburgse gilden St. Joris, St. Sebastiaan en St. Dionysius georganiseerd wordt voor zondag 20 juni.
- * Geruime tijd zijn daar verschillende commissies al aan het werk onder leiding van het Algemeen Organisatie Comité, dat zo-

wel met het Kringbestuur van „Het Kwartier van Oirschot” als met het Federatiebestuur overleg pleegde.

- * Thans zal o.l.v. de Federatievoorzitter Jhr. Mr. J. J. Smits van Oyen daartoe deze belangrijke bijeenkomst worden gehouden en zullen allerlei technische commissies zich bezig houden met de nadere regeling van bepaalde onderdelen.
- * Maar hoe perfect dit Landjuweel ook voorbereid mag worden, het kan alleen maar slagen, als zoveel mogelijk gildebroeders daaraan daadwerkelijk zullen deelnemen op a.s. ZONDAG 20 JUNI!

Nieuws uit Het Kwartier van Oirschot

ROND DEN ORSKOTSE TOREN

Gilde O.L.Vr. Broederschap

Deze gilde hield haar teerdag op 6 februari j.l. De gildedag begon met een H. Mis in de St. Pieter, waarbij zeer vele gildebroeders aanwezig waren. Een mooi gebruik is het verschijnen in gilde-uniform. Een fleurig gezicht in onze ruime, majestueuse, St. Pieter; door de week valt die ruimte meer op dan des Zondags. Houdt deze gebruiken vast, gildebroeders; vele eeuwen zien op deze plaats op U neer; het is onze plicht dit door te geven aan onze nazaten.

Na de middag werd een vruchtbare jaarvergadering gehouden in het gildehuis „t Vrijthof”, terwijl 's avonds met de gildedames een feestelijke bijeenkomst gehouden werd. Hoogtepunt in 1971 zal voor deze gilde zijn de lustrum-Kunst-antiek- en vlooiemarkt op 4 sept. a.s.

Gilde St. Joris

Over het afgelopen winterseizoen zijn uiteraard weinig gildeactiviteiten te melden, hetgeen niet inhoudt, dat men ingeslapen zou zijn. Integendeel! Men is volop bezig zich in te stellen op de zomer, wanneer de schutters van St. Joris zich weer terdege zullen weren op de wedstrijden. Dat is hun toevertrouw! Op 23 maart zal een bijeenkomst gehouden worden in „In 't Zand”, waar gelegenheid zal zijn tot kruisjassen en barakken. Dit is iets typisch van „St. Joris”; dit moet Gij, St. Joris, op Uw beurt weer vasthouden. De jaarlijkse teerdag zal dit jaar zijn op maandag 7 juni. „Denkt aan Uw snipperdag!” meldt een circulaire. Dat was, zeg 25/30 jaar geleden, ondenkbaar en ook overbodig. Toen wist men, en zeker in Straten, niet wat een snipperdag was. Een lid van St. Joris, Straten, nam gewoonweg een dag vrij; hij liet het werk op het land, of op de stal, voor wat 't was en „ging naar de guld”. Een zichtbaar bewijs, dat de levenswijze sterk veranderd is!

Gilde Sancta Barbara

Het was niet 4 december, de dag van St. Barbara, maar op zaterdag 19 december 1970, dat deze guld haar jaarlijkse feestavond hield. Om 7 uur kwamen de gildebroeders met hun dames bijeen in de kapel van klooster „Nazareth” alwaar een H. Mis werd opgedragen voor de levende en overleden leden. Na afloop kwam men bijeen in

het Gildehuis „De Beurs”, waar het kopje koffie of glaasje bier lekker smaakte. Om goed 8 uur kwam een bus voorgezeten, welke het gezelschap naar de Oerse Hut bracht. Daar werd in de „potstal” een overheerlijk hazendiner voorgezet, dat door de leden en hunnen dames met smaak werd gebruikt. De avond werd verder in een gezellige sfeer doorgebracht.

Gilde St. Sebastiaan

„Zult en buikspek” meldde de aankondiging voor de St. Sebastiaansdag op 18 januari j.l. Menig lezer glimlacht dan en denkt „zij zullen 't wel weer maken”! Nou, ze hebben 't, zagezegt, gemaakt! De H. Mis in de St. Pieter opgedragen v. Kapelaan v. Schijndel, die ook aanzat aan het ontbijt in de gildekamer van Hotel „De Zwaan”. Om 12 uur werd de feestelijke vergadering gehouden, waarbij o.a. acte de presence gaf Ere-Deken, Burgemeester Mr. H. Cappetti. Tijdens deze bijeenkomst werd voorgelezen uit onze „bijbel”; gildegeschriften, welke - bedankt zijn onze vóór-gildebroeders - in flinke mate de tijden overleefd hebben. „Woorden wekken, voorbeelden trekken” was het thema van deze „schriftlezing”. De gildedrank bij uitstek, bier, was (vrij) voorhanden en werd omstreeks 1 uur door smeuge snert gevolgd. Een goede combinatie. Hierna volgde de rondgang. De gildezusters zullen enig geduld moeten beoefenen. Het plan is speciaal voor hen komende zomer een picknick op touw te zetten in de gildetuin. Dan zal zult en buikspek ongetwijfeld vervangen worden door „lichtere kost”!

Th. A. v. d. Loo

St. Willibrordus - Casteren

Op 19 september 1970 was het feest in Casteren, waar aan maar liefst 5 jubilarissen het kruis van verdienste werd uitgereikt.

De E. A. Heer Burgemeester spelde dit op de borst van de Gildebroeders Th. Maas, G. Dirks, J. Cranmekse, G. Klessens en A. Klessens, die allen 50 of meer jaren lid zijn van Gilde St. Willibrordus.

In zijn toespraak stelde Burgemeester Wouters hen tot voorbeeld aan de anderen voor hun trouw, broederschap en plichtsbetrachting, waardoor zij hebben bijgedragen tot behoud van het Brabants gildewezen.

Hij deed verder een beroep op de jongeren in het gilde, ondanks de optredende vervlakking, de tradities ongeschonden te bewaren en trouw te blijven aan het gilde.

Na felicitaties van de Burgemeester en Hoofdman W. Liebrechts volgde een avond vol festiviteiten.

Het Kringbestuur was vertegenwoordigd door de Heren van Erve en Abrahams.

St. Joris en St. Sebastiaan Hilvarenbeek

CONTACTAVONDEN

Om de traditionele banden tussen beide plaatselijke gilden in onderlinge broederschap

nauwer aan te halen, werden op 18 januari en 15 februari 1971 bijzonder geslaagde contactavonden gehouden voor de gezamenlijke gildebroeders met hun echtgenoten.

De eerste ontmoetingsavond vond plaats o.l.v. hoofdmans G. Bosmans van het St. Jorisdigilde en droeg vooral een leerzaam karakter, doordat Kringvoorzitter H. van Erve een inleiding hield over het Brabantse gildewezen, waarna hoofdmans J. Abrahams van het St. Sebastiaandigilde daarover nog interessante kleuren-dia's vertoonde en gildebroeder J. Becx van het St. Jorisdigilde tot besluit toelichting gaf op zijn nieuwe boekje over de Beekse schuttersgilden.

De tweede bijeenkomst o.l.v. hoofdmans J. Abrahams van het St. Sebastiaandigilde werd een plezierige ontspanningsavond met een spelletje en een dansje. En dat alles in een sfeer van ware gildebroederschap.

Een lofwaardig initiatief, dat herhaling en elders beslist navolging verdient!

J.B.

St. Joris Oostelbeers

Op 16 november 1970 verzamelden zich de Gildebroeders van St. Joris om hulde te brengen aan hun mede-gildebroeder, A. Jacobs, die op die dag zijn 50-jarig huwelijksfeest vierde met zijn echtgenote, Mevrouw Jacobs-Erven.

De gouden bruidegom is vanaf 1914 een trouw lid van St. Joris. En zolang de kruisboog bij onze Gilde is gebruikt, heeft hij samen met de Heer J. van Veghel vele uurtjes doorgebracht onder de schutsboom om elanders krachten te beproeven. Want het was voor deze twee een echte vriendschappelijke sport geweest, zolang het hun krachten toegelaten hebben.

Wij voegen gaarne onze beste wensen bij de vele, die op hun gouden bruiloftsdag aan hen zijn toegewenst.

Moge voor het Gouden Paar nog vele gelukkige jaren zijn weggelegd!

Oostelbeers. Th. A. v. Spreeuwel

GILDE SINT SEBASTIAAN HILVARENBEEK

In memoriam Jan de Kort

Op 7 januari 1971 hebben onze gildebroeders hun oud-hoofdmans Jan de Kort ten grave gedragen.

Vele jaren liet zijn gezondheid hem in de

steek. Meer dan 45 jaren is hij actief lid van ons gilde geweest, waarvan 12 jaren als hoofdmans tot 1963.

Bij zijn 40-jarig lidmaatschap werd hij onderscheiden met de ere-medaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. Met veel vreugde, ijver en toewijding heeft hij het hoofdmanschap waargenomen. Hij was een gildebroeder in hart en nieren en streefde er naar de oude tradities in ere te houden. Moge hij voor altijd gelukkig zijn bij de Heer en zijn welverdiend loon ontvangen voor zijn vele goede verdiensten.

Abr.

Gilde St. Sebastiaan Lage Mierde

Maakten wij in de vorige uitgave van „De Gildetrom” melding van het overlijden van

ons lid en 2e deken, Noud van Oirschot, thans vervullen wij de droeve plicht U mede te delen, dat op 28 november in het Sint Elisabeth-ziekenhuis te Tilburg is overleden ons geacht lid en 1e deken van St. Sebastiaan, Kees Paridaans, in de ouderdom van 87 jaar. Hij was sinds 1934 een zeer actief lid van St. Sebastiaan en nog veel meer jaren was hij lid en secretaris van St. Ambrosius.

Op de viering van het Patroonsfeest op 23 januari werden beiden overledenen door de Hoofdmans herdacht en een gebed gevraagd voor hun zielerust.

Bij die gelegenheid werd André van Eindhoven benoemd tot 2e Dekens, en de pas benoemde 2e Dekens, Harrie Swaanen, tot 1e Dekens.

Het Bestuur.

Secr. B. Kramer

Gilde St. Lambertus Vessem

In memoriam

Op 4 januari overleed heel plotseling onze Gildebroeder Jo van Roosmalen op de leeftijd van slechts 56 jaar. Hij was, zolang hij bij onze Gilde was, een trouw Tamboer geweest.

De ontslapene was een rechtvaardig en opgewekt man, die er in slaagde door zijn blij en zonnig karakter, steeds een sfeer van gezelligheid onder zijn medemensen te brengen. Hij was een echte Gildebroeder met een diep Christelijk geloof.

Hoe gaarne had hij samen met zijn vrouw

en kinderen nog langer willen leven. Maar dat heeft zo niet mogen zijn. Onder grote belangstelling werd hij op 7 jan.

door zijn mede-Gildebroeders naar zijn laatste rustplaats gedragen en met Gilde-eer begraven.

Moge het een troost zijn voor zijn echtgenote en kinderen, dat zijn nagedachtenis door ons Gilde blijvend zal worden geëerd! Dat God hem geve de eeuwige rust.

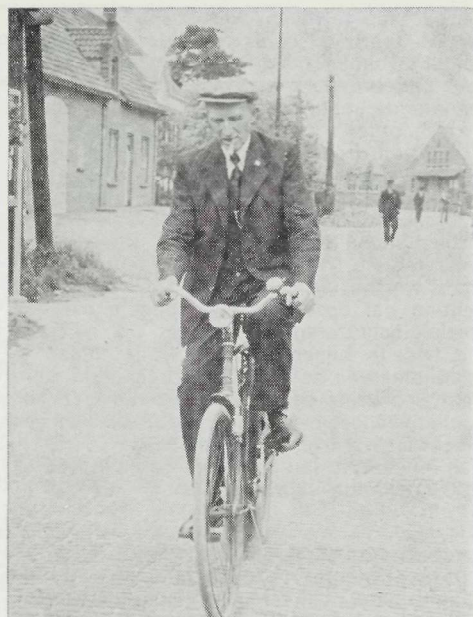
P. Liebrechts Hoofdman

Gilde St. Willibrordus Wintelre

Op 21 december overleed in het Binnenziekenhuis te Eindhoven op 75-jarige leeftijd onze Gildebroeder Franciscus Tholen. Bijna 50 jaar lid van onze Gilde is hij heengegaan.

Frans was een trouw en standvastig lid en stond steeds op de bres voor handhaving van de oude tradities.

De oude Brabantse geest was in hem, die

hij steeds uitte ook in het Gildewezen.

Moge hij van zijn Schepper reeds het eeuwige loon hebben ontvangen, voor het vele goede dat hij deed.

Bij de Gildebroeders van St. Willibrordus zal hij steeds in dankbare herinnering voortleven.

A. F. Klessens, Hoofdman

Nieuws uit Peelland

Bestuur van de Gilden Kring Peelland per acclamatie herkozen Alphons Niessen weer voor drie jaar Kringvoorzitter

Toen voorzitter Alphons Niessen uit Helmond zaterdagavond 30 januari 1971 de druk bezochte kringvergadering opende, kon hij naast de vertegenwoordigers van bijna alle gilden ook Burgemeester H. A. J. Roels, oud Koning van het St. Jorisdigilde, welkom heten. In zijn openingswoord herdacht hij de overleden gildebroeders, en wel in het bijzonder Jan Slaats, Oud Hoofdman van het St. Margrethagilde Aarle-Rixel, en notaris Mr. Frans Haffmans, in leven voorzitter van de Limburgse bond van schuttersgilden, welke beiden grote verdiensten hebben gehad voor het gildewezen in Brabant en Limburg. Het jaarverslag van de secretaris A. Giesbers, gaf een goed overzicht van de vele activiteiten van het gilde, zodat het leek of er bij het gilde wel iedere dag ergens iets te doen was.

Penningmeester J. Huybers moest zijn eerste

financieel verslag wel doen in mineur, want dit jaar sloten de boeken met een nadelig saldo van ruim 250 gulden.

Burgemeester Roels sprak nog even de vergadering toe en was verheugd uit het jaarverslag te vernemen, dat er bij de gilden nog steeds overal zoveel activiteiten waren.

Nadat hij voorzitter Niessen en de hoofdman van het St. Jorisdigilde, Jan v. d. Laar, een extra pluim gegeven had, besloot hij met de wens dat ook in Someren nog eens een landjuweel zou worden gehouden.

De bestuursverkiezingen hadden een vlot verloop, doordat het aftredend bestuur per acclamatie werd herkozen.

Bij de schriftelijke verkiezing van de voorzitter, werden de 19 stemmen uitgebracht op de oud voorzitter Alphons Niessen van het St. Catharina-gilde te Helmond, zodat hij

weer voor drie jaar de leiding heeft van Kring Peelland.

Deze mededeling door hoofdman v. d. Laar werd met applaus beantwoord.

De voorzitter en Jan v. Dooren, mede namens P. Joosten en W. Meulendijks, dankten voor het gestelde vertrouwen.

Voor het komende jaar staan de volgende activiteiten op het programma:

1 april: Een groep van Peellandse gilden gaan naar Zaandam ter opluistering van de historische dagen in het Zaandamse Lyceum.

30 april: Er zal deelgenomen worden aan de Koninginnefeesten in Den Haag, met de gilden uit de Federatie.

20 juni: Het Landjuweel te Tilburg.

22 aug.: Het internationaal schuttersfeest te Deurne, dat ondanks de moeilijke start een succesvol feest kan worden.

4, 5 sept.: De kringdag bij het St. Margretha-gilde te Aarle-Rixtel.

Nadat de voorzitter deze prettige vergadering gesloten had, werden de aangekondigde filmpjes van de gildefeesten te Someren en Lierop, door de heer Stapel aan de gildebroeders getoond.

Deze filmpjes, opgenomen door Kapelaan Koning, lieten ons weer genieten van de prachtige gildedagen van 1969 en 1970.

PLECHTIGE VAANDELWIJDING TE LIEROP

Er is nauwelijks een stijlvollere omgeving te vinden voor een plechtigheid, zoals deze op vrijdag 15 januari 1971 plaats had in de koepelkerk van Lierop, gebouwd in de trant van de St. Pieter te Rome in 1890, met Romaanse ramen en bogen, binnen beschilderd met veel goud en kleuren. Met vliegend

vaandel en slaande trom trok het St. Anthoniusgilde de kerk binnen. Beschermer Notaris Keulen, Kringvoorzitter en echtgenote, de heer en mevrouw Niessen, ere-lid der Kring Marinus Hurkmans en vele echtgenotes der Gildebroeders en belangstellenden waren reeds in het kerkgebouw aanwezig. De H. Mis werd opgedragen door pastoor v. d. Velde van de Fatima kerk uit Tilburg, Lieropenaar van geboorte, die steeds contact gehouden heeft met de „gruun schut”. De misdienaartjes in gildecostuum en het gemengd kerkkoor gaven aan deze plechtigheid een echte sfeer, zoals we die kennen uit de tijd van „het rijke roomsche leven”.

Door zijn toespraak tot de gildebroeders kwam de diepere betekenis van het Gildevaandel tot uiting; pastoor v. d. Velde wees hen op de plicht die zij op zich genomen hebben, door zich te stellen onder de schutse en het banier van St. Anthonius, trouw te zijn aan het Gilde en het geloof; het vaandel, dat nu gewijd is, onbesmeurd te houden, niet alleen van uiterlijke smet. Na de H. Mis werd op het kerkplein aan de Pastoor voor de eerste maal de eed van trouw gebracht met het nieuwe vaandel.

In het gildehuis was ieder in de gelegenheid dit prachtige nieuwe vaandel van nabij te bekijken. Het vaandel werd vervaardigd in het bekende atelier voor gildevaandels en costuums van de fa. Waters, Stationsstraat, Geldrop. Mej. Waters was deze avond ook aanwezig en kon aan de belangstellenden een uitleg geven over kleuren en symbolen in dit vaandel verwerkt. De belangstelling was zeer groot; de feestavond, tevens de teerdag van het gilde, was zeer goed verzorgd met een voortreffelijke koffietafel, waarna een gezellig samenzijn met muziek en dans.

FLITSEN UIT PEELLAND

1971 begon al vroeg te staan in het teken van Gildeactiviteiten:

5 januari: kwam het college van B. & W. van Aarle-Rixtel bijeen en het had daarbij uitgenodigd het bestuur van het St. Margrethagilde en de Kringvoorzitter A. Niessen uit Helmond, om de aanvraag van het Gilde te bespreken, om op 4 en 5 september a.s. een Kringdag te mogen organiseren. Uit de bespreking bleek dat het gemeentebestuur gaarne zijn medewerking in deze verleende; de mannen van de Rooischut zijn dan ook vol goede moed en de Kringvoorzitter ziet optimistisch uit naar zijn kringdag in Peel-land.

15 januari: In Vlierden kwamen de Gildebroeders van St. Willibrordus en de leden van de spaarkas bij elkaar in het Gildehuis bij Rien Thyssen.

Het gilde maakt een moeilijke tijd door en de hoofdmans Willem Meulendijks heeft dan ook zeer veel moeite zijn mensen bij elkaar te krijgen, wat ook weer op deze avond bleek. Namens de Stichting „Beelsfundatie” die de beschermheer van dit gilde is, was de heer A. Bijlard aanwezig; ook de Kringvoorzitter met echtgenote waren na het bezoek aan het Anthoniusgilde Lierop doorgereden naar Vlierden om daar met het Gilde de avond verder gezellig door te brengen. Want de stemming was er spoedig in en ieder ging in de vroege uurtjes voldaan naar huis.

16 en 17 januari: stonden in het teken van de St. Anthonius viering. Uit Mierlo-Hout, Stiphout en Deurne kwamen enthousiaste berichten over de geslaagde Gildedag of -avond. Het is de dag dat de band tussen beschermheer, Gildebroeders en -zusters weer eens extra wordt aangehaald in het belang van een goed Gildeleven.

23 januari: De „gruun schut” uit Gemert hield zijn St. Anthoniusdag, wat in dit gilde gepaard gaat met een jaarvergadering en nieuwe deken-verkiezing. De secretaris-penningmeester M. v. d. Elsen moest zijn werkzaamheden in de „guld” neerleggen wegens drukte in zijn dagelijkse besommeringen. Hij werd opgevolgd door L. Huybers, die reeds zijn sporen heeft verdiend in vele activiteiten in 't Gemertse Gemeenschapsleven. Er volgde de traditionele verkiezing „D'n Nijen Deken” en het inhalen oftewel „D'n Optrek” gold nu de jeugdige G. Krol, die reeds menigmaal met het Gilde als Cornet was medegetrokken, maar nu echt Gildebroeder werd.

De dag was ingezet met een Plechtige Gilde-mis en een vendelgroet aan Deken en Burgemeester. Op het raadhuis waren met burgemeester de Wit, onder een goed glas wijn, de plannen besproken voor het komende Landjuweel in 1972, dat dan door het St. Anthoniusgilde Gemert georganiseerd gaat worden.

Ondanks de regenbuien had d'n optrek een vlot en goed verloop en menig Gemertenaar opende zijn deur om het langstreckende „guld” te trakteren op bier, borrel of sigaar. 's-Avonds werd in het Gildehuis „De Keizer”,

waar de Koning en Koningin als Hospes de scepter zwaaiden, een gezellige avond doorgebracht.

6 februari: Vergaderen is goed en zeer noodzakelijk, maar eens per jaar is in het Kringbestuur die vergaderavond een feestavond. Dit jaar was het Willem Meulendijks en zijn familie die de Kringbestuursleden en hun dames hadden uitgenodigd om naar de boerderij op de Baarschot te komen. In d'n groten herd stonden de stoelen om de tafel geschaard en werd er een voortreffelijke koffietafel geserveerd, met lied, zang en anecdotes werd de avond gezellig doorgebracht en behalve goed braden en bakken konden de dames Meulendijks (zij het dat ze nu alle drie een andere naam hebben toegevoegd gekregen, die van man-lief) nog meer: zij gaven met zang en muziek menig nummertje weg, wat de stemming zeer ten goede kwam. Gelukkig hebben ze op de Baarschot geen burens, anders hadden die pas laat kunnen gaan slapen. Dat deed nu alleen maar het Kringbestuur.

28 februari: Helmond's St. Catharina bracht een vendelgroet aan zijn oudste Gildebroeder Alphons Konings, die op deze dag 90 jaar werd. Fons Konings die als jonge man reeds lid was geworden van het Gilde heeft tot de jaren dertig veel gedaan voor het gilde; hij was Jonge Deken, Koning en Oude Deken geweest, had in 1901 en 1910 de Gildefeesten van St. Catharina mede georganiseerd en was menigmaal Koning geweest. Ten tijde van verval had zich teruggetrokken, maar was er weer als een der eersten bij om het Gilde weer omhoog te brengen. Hiervoor werd hij dan ook door het Gilde tot Ere-lid benoemd. Dit alles memoreerde de Oude Deken Alphons Niessen, die niet alleen als Gildebroeder maar ook als Veestraat-bewoner Broeder Fons kende, toen hij nog in de stoffeerderij, ondanks stof en herrie, het Sinte-Catrien-lied uit volle borst liet weerklinken.

Dinsdag ging broeder Fons nog met het bestuur de Ere-koning Burgemeester Geukens feliciteren met zijn vijftigste verjaardag, maar moest woensdag onverwacht worden opgenomen in het ziekenhuis, waar hij uit voorzorg werd bediend. Op het ogenblik is zijn toestand gelukkig weer vooruitgaande.

1 maart: De vijf Gilden uit Peelland, te weten St. Willibrordus Bakel en de vier Deurnese gilden hebben hun eerste vergadering gehouden met het Kringbestuur, ter bespreking van het Internationaal Schuttersfeest, dat op 15 augustus zal worden gehouden in Deurne, ter gelegenheid van de viering van het 1250-jarig bestaan van de kerk-gemeenschap Bakel en Deurne, toen aan de Apostel van Nederland door de schenking van Ridder Hereclaf, zoon van Badagar, goederen werden vermaakt aan de kerken van Bakel, Deurne en Vlierden.

De plannen beginnen vaste vorm aan te nemen, het belooft een groot feest te worden, waarbij wij vele gilden uit binnen- en buitenland verwachten; zeker zij die de naam van St. Willibrordus dragen.

Nieuws uit Maasland

Opnieuw doen wij een oproep aan de gilde-secretarissen van Kring Maasland om van tijd tot tijd iets over hun gilde te laten horen. Wij hebben er al herhaaldelijk om gevraagd, maar er komt zo weinig. Jammer is dat, want graag hadden wij wat van uw gilde opgenomen. Er is altijd wat om in de Gildetrom te plaatsen. Zend daarom iets aan ondergetekende in opdat het verwerkt kan worden tot nieuws voor **elke gildebroeder** in dit zo langzaam aan onmisbare gildeblad. Graag uw reactie en mededelingen.

HAAREN. St. Antonius en Sebastiaan schoot 26 juli op de wipvogel bij zaal Michels met de handboog. Het ging hier ook om de wisselbeker. 1 was H. Franken, 2 H. v. Wiel en 3 Leo van de Wiel. De heer W. v. d. Laak, voorzitter, reikte de prijzen uit.

Op 23 augustus was de laatste ronde van genoemd gilde. Na 5 ronden werd de jongste schutter F. v. d. Wiel met 20 punten de winnaar en kampioen. H. Franken moest als winnaar 1969 het onderspit delven, 18 pnt.

BERKEL. Bij de opening van het nieuwe schietterrein van het **St. Hubertusgilde** werd het „hanenconcours“ gehouden. Een 50-tal schutters namen er aan deel uit de omgeving van Haaren en Udenhout. De voornaamste uitslagen zijn:

Korps: 1 N. Vissers, 2 A. v. Spaandonk, St. Hubertus, 3 B. Vromans St. Joris Udenhout, Personeel: 1 R. Vromans St. Hubertus, 2 B. Vromans St. Joris.

Vrije hand: 1 P. Weijtmans St. Joris, 2 A. Weijtmans idem.

Kampioen: B. Vromans St. Joris.

Extra: P. Leermakers St. Hubertus.

Op het bondskampioensconcours van hetzelfde gilde was de uitslag: Korpsviertallen: St. Lambertus Haaren, Persoonlijk opgelegd: M. Bombaaij St. Joris Enschoot, Kampioen vrije hand korps: St. Hubertus Berkel. Persoonlijk kampioen vrije hand: B. v. d. Hout St. Hubertus.

Uitslag van de laatste wedstrijd: 1 St. Joris Enschoot. Korps opgelegd geweer: 1 A. Godefroi St. Joris idem. Persoonlijk vrije hand: 1 J. Scheffers St. Hubertus.

OISTERWIJK

Vroeg uit de veren moesten de leden van **St. Sebastiaangilde** dat op 23 januari zijn jaarfeest vierde. Traditioneel werd deze statiedag gehouden en elke inwoner van Oisterwijk moest dit vernemen door de luide reveille door het dorp 's morgens vroeg. Onder de H. Mis werd naar oud gebruik „zilver“ geofferd voor kaarsen voor de overleden leden. Pastoor Markx, gildeheer, droeg de H. Mis op, waarna aan hem de vendelgroet werd gebracht. Tijdens de vergadering werd Jan Knevel als waarnemend hoofdman gekozen en J. van Es werd tot deken gekozen. De hoofdman, de heer Massuger kon mededelen dat de nieuwe uniformen half maart klaar zouden zijn. Op de avondbijeenkomst trad

een Trio op dat de gildelieden goed wist te vermaken. De burgemeester met zijn echtgenote, alsmede wethouder v. d. Aa en pastoor Markx waren hierbij aanwezig.

In het begin van de avond werden de film en dia's vertoond van het laatste koningschieten.

Pastoor A. van Loon van de Levenskerk te Oisterwijk vierde op 14 februari zijn 25-jarig priesterfeest. Het gilde van St. Sebastiaan heeft medegewerkt aan de feestelijke verzorging want dat heeft de parochieherder naar het altaar begeleid.

Na de Mis bracht het de vendelgroet, bij de kerk. Vermeld zij dat onder de consecratie de groet werd gebracht aan God, door tambours, vendelier en hoornblazers. Na de hulde voor de pastoor dankte hij allen hartelijk voor deze mooie geste.

UDENHOUT

St. Antonius en Sebastiaan heeft op 23 dec. aan de baar gestaan van hun geliefde burgemeester Mr. W. Th. M. Verhoeven. Daags te voren stond de burgemeester die zeer nauw betrokken was bij het gildewezen in zijn gemeente opgebaard in de raadszaal, waarbij de dode-wacht betrokken werd door de heren wethouders en twee gildebroeders. De burgemeester was ook ere-hoofdman van St. Antonius en Sebastiaan. Zes gildebroeders droegen de ere-hoofdman uit het gemeentehuis op de baar die gedekt was met het koningszilver naar zijn laatste rustplaats. Op het kerkhof werd het vendel ten afscheid gezwaaid en de kist even met het vendel bedekt, terwijl Hoofdman Schoonus als enigste een grafrede uitsprak.

De burgemeester was 7 jaar lid van 't Gilde. Hij ruste in vrede.

Het zelfde gilde kondigde d.m.v. een proclamatie vrijdag 22 januari de bevolking aan dat het op de volgende dag statiedag was. De nieuwe gilde-heer, die op 9 oktober was ingehuldigd door het gilde, deed de H. Mis. Tijdens de dienst wist hij de gildebroeders met de kerk te betrekken. Pastoor Ras werd de vendelgroet gebracht op het kerkplein na de mis, alsmede de beide wethouders. De boerenzult met mik liet zich goed smaken tijdens de koffietafel. Onder een geweldige ovatie werd de oudpastoor, Pastoor Prinsen, Ere-gildeheer benoemd. Men was het hier zeer mee eens, vooral omdat pastoor Prinsen een zeer geïnteresseerd gildevriend is en buitengewoon veel werk voor St. Antonius doet, ook i.v.m. het nieuwe Vaandel dat onder zijn leiding wordt gemaakt.

De Gildebroeder van Os, die 80 jaar is, werd thuis een bezoek gebracht. Deze Dorus schonk op zijn verjaardag, 30 nov. zijn eigen wandelstok met zilveren knop aan het gilde. Bij het bezoek van de gildebroeders aan hem werd hem eveneens een bak met zult geschonken. Dat..... schot was raak!

Op 24 augustus had dr. Van Keep in Uden-

hout op zijn jubileum een groet van de beide Udenhoutse gilden te incasseren, omdat deze een bijzonder warm hart toedraagt aan het Udenhoutse verenigingsleven.

Tijdens Udenhoutse kermis heeft St. Maurits een concours gehouden. De uitslagen zijn: Puist: 1. J. Weijters Udenhout; 2. Vereijken St. Martinus Tongeren, 3 L. v. Bommel Vessem, Extra: M. v. Kemenade te Vlokhoven, St. Joris. Personeel: 1. J. Heerkens te Oeffelt. Kampioen: A. Vereijken St. Mart. 2. C. v. d. Bilt, St. Catharina, Tongeren. Vrije hand: F. Mannie, Udenhout.

Zeer groot was de deelname op het concours van oktober voor de wedstrijden van midden en zuidoost Noordbrabant.

Puist: J. Brekelmans, St. Ambrosius, Haarsteeg. Personeel C. de Kort, Jr. St. Cath. Herpt. Kampioen: J. Bruurmijn, St. Hubertus Loon op Zand. Vrije hand: B. Vromans, St. Joris, Udenhout en Extra aanb. St. Joris, Enschoot.

ELSHOUT

De **Onze Lieve Vrouwe-schuts** heeft op 19 september gefeest. Men trok naar de kerk waar pastoor Van Osch de dienst opdroeg. In de zaal sprak kapitein Frans v. d. Wiel. Ex-Kapitein Veltman richtte zich nog even tot de familie v. d. Wiel, waarvan Jan vorig jaar is overleden, als de ijverige secretaris. Penningmeester A. de Hart gaf het financieel verslag. De trom werd verpacht en daarna ging men schieten.

Voorheen huldigde men niet, maar nu zal dat weer geschieden en wel op deze dag met de 25-jarige gildebroeders J. Lommers en D. Elshout. Kapitein F. v. d. Wiel bood de echtgenotes een bloemboekje aan. De leden, die jubileerden, ontvingen een asbak als aandelen. Tevens sprak nog Burgemeester Mr. Stieger, als gildebroeder, tot de leden van het gilde. Het verheugde hem dat hier zoveel jonge mensen lid waren. De heer Lommers dankte namens zijn collega nog en bood het gilde een couvert aan. De heer de Hart dankte de heren van Es en Klerks voor hun vele werk voor de Schuts. Het schieten: 1. P. de Wit, 2. W. Mimpfen, 3. A. de Hart, 4. J. Klerks en 5. Chr. Klerks.

VUGHT

In ons jaaroverzicht staan de heren gildebroeders W. Damen, B. Beks en J. v. d. Staak als overleden vermeld. Deze zijn niet van het gilde St. Barbara maar van het Gilde St. **Catharina te Vught**. Graag excuses voor deze foutieve vermelding.

VUGHT

De Kringdag 1971 zal dit jaar zijn bij het

gilde **S. Sebastiaan en Barbara te Vught** op zondag 5 september a.s. De gilden van Maasland worden reeds verzocht hiermede rekening te houden om de dag te doen slagen.

LOON OP ZAND

Bij het gilde **St. Ambrosius** is ook vreugde, want op donderdag 11 maart was de penningmeester gildebroeder en deken Antoon van Veldhoven 25 jaar in dienstverband van de P.T.T., als kantoorhouder te Loonopzand. Graag vermelden we dit omdat hij in dit gilde zijn beste krachten geeft om het op peil te houden en uit te dragen. Antoon is nog een verwoed schutter met de handboog in 't gilde. Het bestuur en leden hebben dit dienstjubileum niet voorbij laten gaan.

De Kring:

De **vendel- en trom-commissie** van Kring Maasland vraagt nog enige juryleden. Zij die menen hiervoor iets te voelen, kunnen zich melden.

De **schietcommissie** is ook uitgebreid.

Het is van het allergrootste belang dat op de gildefeesten alles naar wens verloopt. Daarom doet het **Kring-bestuur** en de **Commissie-besturen** een dringend beroep op de personen die een feest organiseren of met de uitvoering belast zijn. Steek TIJDIG Uw licht op bij bestuur en commissie, want er is bijzonder veel te regelen, meer dan men denkt. Laat u voorlichten en op het goede spoor zetten. U weet dat nimmer een beroep is afgeslagen. Steeds staat men voor de gildebroeders klaar.

WAT DE AANSCHAF VAN VAANDELS EN ATTRIBUTEN BETREFT zij medegedeeld dat ook hier goede inlichtingen moeten worden ingewonnen bij de juiste personen opdat geen tegenvallers - straks - voor de dag behoeven te komen.

Denk niet dat men vervelend is om iets meerdere keren te vragen: neen, vraag gerust. Het is in het belang van de gilden en het mooie gildewezen.

Loon op Zand

Jan Toorians

Welkom

IN TILBURG

het sterkgroeiende

HART van Brabant

Nieuws uit Het Land van Cuyk

ALGEMENE JAARVERGADERING 1971

Thans geheel in Gilde-stijl

De jaarlijkse vergadering der bestuurders van de bij de Cuyklandse Kring aangesloten

gilden, werd dit jaar voor het eerst gehouden in Beugen, omdat de tot dusver daarvoor gebruikte zaal in Boxmeer daarvoor te klein was geworden. Voorwaar een verblijdend teken!

Deze Kringvergadering-1971 werd gehouden op 13 februari j.l. en dus niet meer in een café-ruimte, maar in een uitsluitend voor dit gilde-gebeuren gereserveerde zaal, behorende bij café Reyntjens, het gildehuis van Beugen. In deze fraaie, heldere en goedverzorgde zaal, zetelde het Kring-bestuur op een breed podium, achter een lange met groen kleed bedekte tafel en tegen de achtergrond van de Cuyklandse Kring Standaard.

Vrijwel alle aanwezigen hadden gehoor gegeven aan de oproep, om in vol gilde-ornaat te verschijnen, wat in niet geringe mate tot de stijl van deze gilde-bijeenkomst bijdroeg. Zowel het bestuur, als de sprekers in de zaal beschikten over een eigen microfoon, zodat thans ook voor de eerste maal, iedereen goed kon verstaan, wat er gezegd werd. Toch waren er enkele eigenzinnige lieden, die (blijkbaar ten onrechte) meenden, dat hun klankvolume voldoende was, om het zonder de soms wat verweg, staande microfoon te doen. Meer microfoons zou het volgend jaar nog beter zijn. Ook hadden wij graag ons tegenwoordige kringwapen (fraai-ingelijst) naast de Kring-standaard gezien. Maar, al met al toch een enorme vooruitgang.

Van het besprokene vermelden wij hieronder de belangrijkste punten.

Aanwezig.

Aanwezig waren de afgevaardigden van 24 Gilden (bij elkaar zeker zo'n honderd gildebroeders). Dus wederom een volledige opkomst. Bravo!

In 1969 waren dat er nog maar 20. In 1970 waren het er al 22 (bijgekomen Venray en Mill) En nu in 1971 al 24. Venray is helaas weer afgefallen, maar bijgekomen zijn Soest en Zeeland, terwijl ook Mook (voorlopig nog als toehoorder) was meegekomen.

Het Groot-Goesbeeker-gilde uit Soest (Prov. Utrecht) en het St. Jacobs-gilde uit (de Gemeente) Zeeland werden op hun verzoek met algemene stemmen tot de Kring toegelaten. Mook (als 6de Limburgse gilde) hoopt volgend jaar toe te mogen treden. Het gaat dus goed met onze Kring met zijn Limburgse, en zelfs Utrechtse „invloeds-sferen”.

Bestuurs-mutaties (e.d.)

Gildebroeder J. Jansen uit Overloon (reeds lid van de Kring-schiet-commissie) trad tot het Kring-bestuur toe, als opvolger van de dit jaar overleden L. Achten. De reglementair aftredende leden A. v. d. Burgt uit Ravenstein en A. H. Konings uit Haps, werden herkozen, waarbij v. d. Burgt tevens vice-voorzitter werd en Konings secretaris-penningmeester bleef. In de Schietcommissie kwam A. van Vonderen uit Oeffelt in plaats van L. Achten.

Gilde-Evenementen (Op volgorde van data)

1971: 1) **Gilde-manifestatie te Den Haag op 30 april** (Koningins-verjaardag, een Vrijdag) waarvoor Gilden, die daaraan zouden willen deelnemen zich via onze Kringsecretaris, dienen op te geven bij het Federatie-bestuur. Kosten worden vergoed. Deelname kan echter niet worden gegarandeerd.

2) **Tamboers-concours**, vermoedelijk te **Ravenstein op 8 en 9 mei** (9 mei is Moederdag, verderop, nader toegelicht).

3) **Kring-Gildedag te Oeffelt op 23 mei** (waarvan de feestelijkheden reeds gaan beginnen op Hemelvaartsdag, 20 mei).

4) **Land-juweel te Tilburg op 20 juni** (Vaderdag).

5) **Vrije Gildedag te Sambeek op 27 juni**.

1972: 1) De **Kring-Gildedag** werd toegewezen aan **Heijere** (herdenkt zijn 50-jarige heroprichting in 1922).

2) De **Vrije Gildedag** werd toegewezen aan **Geysteren** (mogelijk in de geest van een federatie-dag, i.v.m. 500-jarig bestaan).

3) **Gennep** verzocht (voorlopig) om voor de organisatie van het **Land-juweel-1972** in aanmerking te mogen komen, i.v.m. in dat jaar wellicht te verwachten omlegging van de rijksweg daar en een nieuwe Gemeentelijke indeling.

Jaarlijks Tamboers-concours wordt traditie

Het jaarlijks tamboers-concours, waarvoor Gassel in 1970 de (1ste) spits heeft afgebeten, gaat traditie worden. Escharen zowel als Ravenstein waren bereid dit in 1971 te organiseren. Waarschijnlijk zal het plaats vinden in Ravenstein, alwaar dit jaar tijdens het weekeinde van 8 en 9 mei toch al een muziek-concours wordt georganiseerd en waarvoor reeds korpsen uit Duitsland zijn uitgenodigd. Mogelijk zullen Escharen (en ook Gassel) aan de organisatie hiervan meewerken, in samenwerking met de Kring-Tromcommissie. Dergelijke tamboers-concoursen, waartoe uiteraard alleen de tamboers-korpsen worden uitgenodigd, zullen geen afbreuk doen aan de Gilde-Dagen, waarin de gilden in hun totaliteit optreden. Een 3de jaarlijks kringevenement speciaal voor de tamboers, is zeker toe te juichen.

Eventuele moeilijkheden voor die Gilde-tamboerskorpsen, die tevens aangesloten zijn bij de Muziek-Federatie (die deelname verbiedt aan z.g. „wilde concoursen”, waartoe ook onze gilde tamboers-concoursen gerekend zouden kunnen worden), bleken volgens insiders niet te verwachten te zijn. Niettemin zal de Kringtromcommissie een schriftelijke bevestiging door de Muziek-federatie van deze zienswijze trachten uit te lokken.

Promotie zal uitsluitend voorbehouden blijven aan de Kring-gildedag, en dus niet plaats kunnen vinden tijdens gilde-tamboersconours.

Kring-Tromreglement

Het Federatie-tromreglement werd in 1970 vastgesteld. Afwijkingen hierop van de diverse kringen, worden als aanhangsels aan dit Federatie-reglement toegevoegd.

Door de vergadering werd besloten om voor Gilde-Trommen, naast natuurvellen ook plastic-vellen toe te staan. Dit aanhangsel voor

de Kring-Cuyk handhaaft verder de reeds lang bestaande toestand en werd definitief vastgesteld.

Opgemerkt wordt, dat dit Cuyklandse aangesel alleen geldt binnen onze eigen Kring. Bij deelname aan Vrije Gildedagen e.d. buiten onze Kring, zullen onze Cuyklandse tamboers zich hebben aan te passen aan de aldaar geldende regels der gastheren, of bij ontbreken aan het Federatie-reglement. In navolging van de Vendeliërs zullen voortaan, ook voor Tamboers, legitimatiebewijzen worden ingevoerd (met foto).

Verplichte marsen

De (vrij moeilijke) mars „**De Gilde-Tamboer**” aangeboden aan onze Kring door de bekende Sergeant-Majoor Reijnders, wordt alleen verplicht gesteld voor de „hoofdklasse”. Begin maart wordt een bijeenkomst belegd in Beugen, waar dhr. Reijnders deze mars persoonlijk zal komen instrueren. Deze bijeenkomst is echter voor iedereen toegankelijk. Uitnodigingen zullen worden toegezonden. Voor alle klassen wordt de „**Defileer-Mars**” verplicht gesteld, waaruit echter de moeilijke 2de regel (voorlopig) zal worden geschrapt. In plaats daarvan zullen de 1ste en de 3de regel 2 x worden geslagen.

Kring-Keizerschieten

Daar op de laatste Kringdag slechts 3 keizers hieraan deelnamen, werd betwijfeld of voor dit - in 1970 voor het eerst ingestelde - evenement wel belangstelling bestond. Maar daar de Kring inmiddels reeds 7 keizers bleek te tellen, werd besloten het schieten om het Kring-Keizerskruis ook voor 1971 doorgang te laten vinden. Om de deelname hieraan te bevorderen, werd besloten, dat ook keizers, waarvan het Gilde niet aan de optocht deelneemt, wel aan het Kring-Keizerschieten mogen deelnemen. Dit dus in afwijking van de algemene bepaling, dat het deelnemen aan wedstrijden op gildedagen, alleen is toegestaan aan die gilden, die ook aan de voorafgaande optocht hebben deelgenomen.

Kringblad „De Guld”

Gezien de algemene kostenstijgingen worden in 1971 de volgende verhogingen aanvaard:

De Kringbijdrage wordt verhoogd tot
f 125,—

Persoonlijke abonnementen worden verhoogd tot
f 3,50

Collectieve abonnementen worden verhoogd tot
f 1,50

Ter vergadering gaf ook Sambeek zich op voor een collectief-abonnement van 20 stuks en Escharen verhoogde dit van 20 op 26. Overloon, Zeeland en Mook overwegen abon- nering. Bij het schrijven van dit verslag dus 21 van de 23 bij de Kring aangesloten gilden, collectief op „De Guld” geabonneerd.

Gildezusters

Van de talloze bij de rondvraag behandelde punten vermeldde wij alleen deze en de volgende.

Een volledig gilde-lidmaatschap voor vrouwen (inclusief stemrecht e.d.) bestaat **als regel** bij de schuttersgilden niet. Elk gilde kent natuurlijk zijn gildezusters, als echtgenoten of verloofden van de gildebroeders, die van harte welkom zijn op onze teerdagen en eventueel als weduwe speciaal gesteund dienen te worden. Daarnaast zijn er enkele vrouwelijke waardigheidsbekleders, als koningin, en hofdame(s) en bij sommige gilden met een vrouwelijke beschermheilige, ook de vrouw die de patrones uitbeeldt, maar ook deze hebben als regel geen stemrecht e.d. Daarnaast bestaan er als hoge uitzondering wel enkele gilden, die - als oude traditie - bepaalde vrouwen, die zich in hoge mate verdienstelijk hebben gemaakt (b.v. als „Gilde-Moeder”) als volledig lid steeds hebben gekend. Een dergelijk oeroud plaatselijk gebruik, dient natuurlijk te worden gerespecteerd. Maar het thans invoeren van een volledig vrouwelijk lidmaatschap (b.v. voor tamboers) moet ongewenst worden geacht. Per definitie is een schuttersgilde een genootschap van (vroeger strijdbare) mannen; van gilde-broeders.

Gilde-begravenissen

Duidelijk werd uiteengezet, dat op begravenissen met Gilde-Eer, de daarbij aanwezige koningen, behorend tot deputaties van buitendorpse gilden, zich dan niet behoren te tooien met hun gildezilver. Zelfs de koning van het begravinge gilde legt met zijn gildezilver op de kist ook tijdelijk zijn waardigheid als koning af en draagt deze a.h.w. over aan de overledene.

Ook andere gilde-functionarissen (als hoofdlieden, kapiteins, enz.) dienen zich dan niet te tooien met hun tekenen van waardigheid en dus aan deze begravenissen deel te nemen zonder hun tekenen van rang en onderscheiding. Bij begravenissen dient dus de grootste soberheid betracht te worden.

Slotwoord

En zo kwam dan weer het einde van deze waardige, stijlvolle en bekwaam geleide kringvergadering, die een geest ademde van gilde-sfeer en gilde-geest, begrippen die volgens het slotwoord van onze voorzitter, zo uiterst lastig onder woorden zijn te brengen maar waarvan wij diens slagzin - als kern van zijn betoog - U niet willen onthouden:

**„GILDEBROEDERS WORDEN NIET
GEMAAKT, ZIJ WORDEN GEBOREN”**

Nieuws uit Kempenland

Op 14 januari was **Ir. F. Philips** veertig jaar officiëel werkzaam bij zijn firma. Namens de Federatie heeft Kring Kempenland gevolg gegeven aan de uitnodiging van het Huldigungscomité een passende bijdrage te leveren aan het feest. Er vond een grootse huldiging plaats in de versierde Jubileumhal, die gevuld was met speciale genodigden. Brabantse gildebroeders, bijna allen uit Kempenland, waaronder zeer veel Philips-employés, zorgden voor een kleurige inleiding van dit groots gebeuren. Na een begroeting door vendeliërs en tamboers vóór de ingang van het gebouw werd het echtpaar Philips-

van Lennep door een haag van koningen, zilverdragers en gildevaandels naar zijn plaats vooraan in de hal gebracht, waarna een defilé volgde van vaandels, vendels, koningen en hoofdliden. Tamboers en bazuinblazers leidden met hun klanken de vendelhulde in, die op een speciaal daarvoor opgericht podium werd gebracht door Jan van Doorn. De familie Philips was zeer getroffen door deze echt Brabantse bijdrage en zij niet alleen, want dit gildevertoon maakte op allen die daarbij aanwezig waren diepe indruk.

De Huldiging van Ir. Fr. Philips door de Schut: Naast de koning rechts de gouverneur van Limburg, Mr. Dr. Ch. J. M. A. van Rooy.

Opbloei

Konden we een vorige maal reeds melding maken dat er verrijzenisverschijnselen te bespeuren waren bij het St. Petrusgilde uit Woensel, thans mogen we met vreugde de wederopstanding vermelden van het St. Jansgilde uit Duizel. Velen hebben hier hun schouders onder gezet. Dank daarvoor. Met belangstelling wordt de verdere ontwikkeling gevolgd.

Onderscheiding voor koningen.

Een aftredende koning van het St. Catharina-

gilde Eindhoven-Stad ontvangt voortaan aan het eind van zijn periode een onderscheidingsteken van zijn gilde als een persoonlijke herinnering aan zijn koningschap. De vorm waarin 't is uitgevoerd is een gebroken rad (St. Catharina) in zilver, waarop een gouden kroontje is gemonteerd. Het blijft eigendom van de betreffende gildebroeder en kan als revers-speld bij officiële gelegenheden gedragen worden. Op de achterzijde staan naam en jaartal vermeld. Zo mogelijk zal deze onderscheiding steeds door de voorafgaande koning worden opgespeld.

Een Studiecommissie

In Kring Kempenland komt momenteel een commissie van de grond, die zich voorlopig met een meerledig doel gaat bezighouden, n.l. het opsporen en activeren van rustende en slapende gilden en het hulp bieden en advies geven aan gilden, die studie willen of reeds aan het maken zijn van de eigen geschiedenis; ook wil zij zo nu en dan in een verantwoorde publicatie melding maken van gedane „vondsten”. Het ligt in de bedoeling dat op den duur een soortgelijke commissie - eventueel uitgebreid met deskundigen op een bepaald gebied - in federatief verband gaat werken. Voor dit laatste zal ongetwijfeld *geld nodig zijn uit de federatie-kas, die daarvoor aangevuld zal moeten worden.* Hiervoor zal hulp nodig zijn van „hoger hand”, bijv. in de vorm van een provinciale subsidie. Maar hoelang zal dat nog duren?

Bij het **St. Catharina en Barbaragilde te Leende** waren H. en W. v. Meijl, twee neven, **65 jaar gildebroeder**. Een mensenleven kan men welhaast zeggen. Waarschijnlijk groeide daarom dit feit wel uit tot een plaatselijk gebeuren van een bijzondere betekenis, dank zij de medewerking van drie plaatselijke gilden, het gemeentebestuur en een speciaal actiecomité, waarin o.a. leden zaten van de Heemkundige Studiekring. Feestelijk waren de jubilarissen met hun echtgenoten door de gildebroeders aan hun woning afgehaald, naar het Gildehuis gebracht en van daar naar de Gildemis begeleid, die om half drie in de dorpskerk aanving. Kort na die H. Mis kondigden enkele schoten op een schutsboom aan, dat er in het gemeentehuis een tentoonstelling geopend was onder de titel „Een mensenleeftijd in Leende”, waarop vele foto's ansichtkaarten, tekeningen en schilderijen lieten zien, hoe Leende sinds de eeuwwisseling was veranderd of hetzelfde gebleven, en hoe de „stiel” van de beide jubilarissen zich in die tijd had ontwikkeld; het geheel was rijkelijk afgewisseld met gildeattributen en gemeentebescheiden. Het was druk in de kerk, druk op het gemeentehuis bij de opening van de tentoonstelling en ook druk op de receptie die hierop volgde in het Gildehuis. Zo werd **28 november 1970** voor Leende een bijzondere dag. Het toonde op velerlei wijze gilde-minded, te zijn, en ... wie zijn oor goed te luisteren legde merkte, dat de boog daar weer opnieuw gespannen gaat worden voor een ander en nog groter festijn. De **foto** van beide jubilarissen werd reeds geplaatst in de vorige jaargang, blz. 75.

Op onze **NAJAARSVERGADERING** gehouden te Eindhoven op **27 nov.** waren 37 gilden present en drie hadden bericht van verhindering gestuurd. Hoewel de officiële agenda om half elf was afgewerkt, liep de avond toch nog flink uit door een geanimeerde rondvraag, die soms wel stevige discussies uitlokte, doch door openhartige besprekingen en veel wederzijds begrip er toe bijdroeg dat toch alles een prettig verloop had. De band en de goede verstandhouding onder de Kempsche gilden groeit, als gevolg van veel begrip en waardering voor elkaar.

Reactie op de informatie naar St. Joris-lied.

Zie Jolles I, blz. 55-57. Daar staat niet alleen een gelijkkluidend vers, maar bovendien de notitie van een gebruikte en bruikbare melodie. Zie ook in het tijdschrift „Taxandria”, jaargang 33 (1936), blz. 242.

Kring Kempenland heeft momenteel in studie: **Richtlijnen voor de optocht-jury**. Ook het punt „**De vrouw in het Gilde**” maakt daar een punt van studie en discussie uit. Het ligt in de bedoeling, dat na de behandeling daarvan in de najaarsvergadering van genoemde kring de gegevens worden doorgespeeld naar de Federatie, d.w.z. naar de andere kringen, opdat na gezamenlijke bestudering hiervan enkele gemeenschappelijke spelregels worden opgesteld. Want links en rechts worden soms te luid boute beweringen geuit, die dikwijls te persoonlijk, te plaatselijk of te regionaal zijn. Niet dat alles te star gereguleerd moet worden, maar het is toch wel goed dat we op bepaalde principiële punten dezelve gedragslijnen volgen.

Samen op speurtocht om elkaar te helpen.

Werden de gildebroeders een vorige maal onder „Nieuws uit Kempenland” er op attent gemaakt om een serieus begin te maken met een verantwoord gildearchief, waarvan de gegevens mogelijk in de toekomst zouden kunnen dienen voor een provinciale of federatieve publicatie in de trant van Jolles of beter, als nieuwe hulpbronnen kunnen hiervoor van dienst zijn Programmaboekjes van gildefeesten en feestgidsen van andere belangrijke festiviteiten waaraan meerdere gilden deelnamen. Gesteld zou kunnen worden, dat we een inventarisatielijst gaan opmaken van bedoelde boekjes van vóór 1935 (oprichting der Federatie). Hieruit kunnen ongetwijfeld vele gegevens worden geput en

bovendien zullen de daarin vermelde data goede richtlijnen zijn om kranten- en tijdschriftartikelen op te zoeken, waarin dan vast en zeker meerdere gegevens zullen staan vermeld.

Hoe nu te handelen :

Stuur op een **BRIEFKAART** naar de secretaris van Uw kring :

- a. **Naam, plaats en datum van het feest;**
- b. **waar het boekje zich bevindt.**

Deze kaarten kunnen dan in federatiefverband bewaard blijven op een centraal adres en kunnen van daaruit de gegevens worden geordend.

Van tijd tot tijd kan dan een en ander gepubliceerd worden in de Gildetrom, zodat elk gilde dan voortaan met verlangen uit zal kijken naar het volgende nummer.

De **zilveren legpenning** van het St. Catharinagilde Eindhoven-Stad werd op zondag **18 oktober** uitgereikt aan de musicus **Hub Houët** omdat hij vijftientig jaar organist was van de St. Cathrien, waarin hij op de hem eigen artistieke wijze de kerkelijke plechtigheden heeft opgeluisterd, waaronder ook zeer veel gildemissen.

Zilveren jubilaris bij het **St. Martinusgilde te Tongelre** was **Harrie Swinkels**. Vaandrig, Vendelier, Jonge Deken, waren functies die hem stempelden tot een dienende gildebroeder. Hij werd op **11 nov.** dan ook danig in de bloemetjes gezet en de Districtsraadsheer van Centrum, de heer Fr. Roijers, stelde er een eer in hem het ere-schildje van de Kring op de borst te spelden.

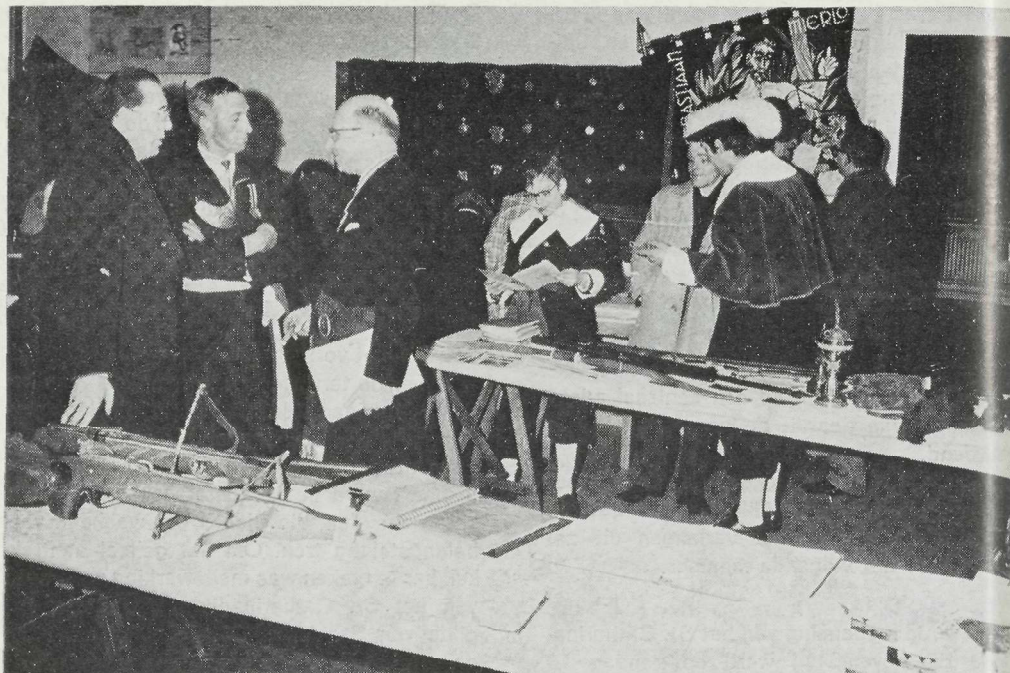
Het **St. Ceciliagilde te Veldhoven** huldigde op **21 november C. van Mol** en **H. Smulders** die beiden veertig jaar lid van dat gilde waren. Daarom werden zij onderscheiden met het zilveren ere-schildje van Kempenland, dat hen na een passende toespraak door de voorzitter van de Kring werd opgespeld door de Raadsheer van District-West, de heer Van Hoppe. Vervolgens sprak de burgemeester vol lof over het nog levende gildewezen in onze provincie en in zijn huidige standplaats Veldhoven. Er waren dankwoorden van de heer Smulders namens beide jubilarissen en van de Hoofdman M. Vorstenbosch namens het Gilde.

De **gouden bruiloft** van het echtpaar **Van Dooren-van Limpt** werd vanzelfsprekend door het **St. Jorisgilde van Reusel** aangegrepen om op eigen wijze het feest van dit gouden paar luister bij te zetten. Op de avond van **25 november** rukte het gilde dan ook in vol ornaat uit om zijn gelukwensen aan te bieden. Het bestuur van het gilde was 's morgens ook present geweest in de H. Mis van dankbaarheid.

Tentoonstelling in Mierlo

Werd in het vorige nummer de vraag gesteld, wanneer de teruggevonden „spullen” van het St. Sebastiaangilde uit Mierlo officiëel zouden worden tentoongesteld, men heeft er geen gras over laten groeien. Op zaterdag 6 maart werd in de Zustersschool de expositie gehouden, die tijdens dat weekend veel belangstelling trok. Om het geheel aantrekkelijker te maken was medewerking verkregen van het St. Catharinagilde uit Mierlo, het gilde van St. Antonius Abt uit Mierlo-Hout en van het H. Kruisgilde uit Gerwen. Ook de besturen van Kring Kempenland en Peelland hadden een bijdrage geleverd. De opening van deze tentoonstelling ging gepaard met de ingebruikname van de nieuwe gildekamer van het betreffende gilde, boven het Patronaat. Om het geheel een officiëel tintje te geven knipte de loco-burgemeester van Mierlo een lint door, dat de toegang tot de nieuwe gildekamer versperde. Hierna volgden toespraken door de Hoofdman van het gilde, de loco-burgemeester en de voorzitter van Kempenland. Op datzelfde moment werd in de school door de raadsheer -tentoonstellingen van Kempenland in het bijzijn van de voorzitter van Kring Peelland de tentoonstelling geopend. De feestelijkheden waren voorafgegaan door een zeer verzorgde gildemis die werd opgedragen door pastoor Smulders, die daarvoor door de gezamenlijke gilden aan de pastorie was afgehaald. Na de H. Mis vond de hernieuwing van trouw plaats aan het geestelijk gezag, waarna men naar het gemeentehuis trok om de loco-burgemeester en de wethouders af te halen voor het openen van de nieuwe gildekamer. Alvorens echter werd vertrokken, werd op het plein voor het gemeentehuis de eed van trouw vernieuwd aan het wereldlijk gezag. Door de koude vrieslucht werd toen een fikse rondgang gemaakt door het dorp, die geweldig veel belangstelling trok. Mierlo heeft op bijzondere wijze zijn woord gestand gedaan.

(Foto zie volgende pag.)

V.l.n.r.: Math. van der Voort, Kringsecretaris, M. v. d. Berk, Raadsheer, Frans Royers, Raadsheer voor de tentoonstelling, ergens de grote man!

Het **St. Catharinagilde te Eersel** heeft op dinsdag **1 december** zijn hoofdman **A. Vermissen** met gilde-eer begraven. Meer dan veertig jaar was hij een vriendelijke, trouwe gildebroeder; hij was bijna veertien jaar hoofdman. Reeds geruime tijd wist hij, „dat hij het niet lang meer zou maken”, maar hij

aanvaardde zijn lot met een voorbeeldige, christelijke gelatenheid en maakte daardoor zijn heengaan voor de achterblijvenden acceptabeler. Het gilde verliest in hem een gezienne en geliefde makker en de Eerselse ge-

meenschap een „pronte en contente mens”; dat moge voor de familie een steun zijn. Wij hopen in een volgend nummer nog even terug te komen op zijn bijzondere activiteiten in en met zijn gilde.

Op 15 maart van dit jaar overleed plotseling **Piet Bakemans, kapitein van het St. Catharinagilde uit Tongelre**. Sinds 1927 was hij er lid van; de laatste 15 jaar heeft hij zijn gilde als kapitein „gediend”. Hij was een voorbeeld van trouw en eenvoud, van hulpvaardigheid en vriendelijkheid. Bij zijn 40-jarig jubileum ontving hij niet alleen de zilveren medaille behorende bij de Orde van Oranje Nassau, doch ook Kring Kempenland heeft hem toen met het eigen zilveren ere-teken onderscheiden. Dit onverwacht heengaan is een groot verlies voor zijn gilde, dat hem op 18 maart met gepaste gilde-eer begraven heeft. Daarbij waren ook deputaties van andere gilden aanwezig.

Eindhoven

Karel Vermeeren